

V PRID
SLOVENSKIM
UČITELJEM

str. 2

BI RADI
RADIO?

str. 4

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. maja 1994 • Leto IV, št. 9

Predstavitev študije (doktorske disertacije) Parabski Slovenci

O SLOVENCEM NENAKLONJENEM ČASU

Na Zvezi Slovencev so prejšnji teden predstavili dvojezično slovensko-madžarsko študijo (doktorsko disertacijo), ki jo je napisal Ferenc Stipkovits. O motivih za nastanek študije in drugih vprašanjih je na lepo obiskani predstavitvi govoril avtor knjige. Pisec obravnava zanimivo obdobje, in sicer dogajanje v Porabju in Železni županiji ter kolikor je za širše razumevanje potrebno na Madžarskem nasploh, med leti 1945-1949.

Za lažje razumevanje naštejmo nekaj poglavij in podpoglavij: Od konca vojne do volitev leta 1945, Organiziranje nove oblasti, Agrarna reforma, Volitve v narodni zbor, Ključna narodnostna vprašanja do volitev leta 1947, Popis narodnostnega prebivalstva, Narodnostno šolstvo, Mirovna pogodba, Parlamentarne volitve leta 1947, Podržavljanje šol, Združevanje delavskih strank, Vpliv bukareštanske konference KOMINFORMA-a, Prvo plansko gospodarstvo, Ustava. Torej nadvse zanimiva

področja iz življenja manjšin, zlasti Slovencev v Železni županiji oziroma v Porabju.

Gre za v marsičem specifično obdobje, ki je pustilo nekatere sledi vse do danes. Posebnost se kaže, denimo, v popisu prebivalcev leta 1949, ko se je v izrazito (slovensko) narodnostnih vaseh upalo izreči za Slovence/Vende le 36 ljudi, izmed 5153 prebivalcev. Ljudi so dodobra prestrašili agitatorji, ki so svarili, naj se ne izrekajo za Slovence, ker jih bodo nasilno izselli v Jugoslavijo. Zato se pripadniki jugoslovanskih narod-

nosti (Slovenci, Hrvati in Srbi) niso upali izrehati o svoji pripadnosti, ker so se upravičeno bali prav neprijetnih posledic.

V ljudeh so ostale travme (tudi zaradi raznarodovalne politike v obdobju, o katerem piše Ferenc Stipkovits, op. pisca) še desetletja. O svoji narodnostni pripadnosti niso bili pripravljeni govoriti celo v sedemdesetih in osemdesetih letih, ko jim uradna politika ni bila nenaklonjena. Na pogovor s slovenskim novinarjem so nekateri le pristali, vendar svojih razmišljanj niso bili pri-

pravljeno povedati za radio ali za televizijo.

Avtor študije nam predstavlja tudi podatke o povojnem strankarskem dogajanju v Porabju, o prvi politični organiziranosti Slovencev, njihovih prizadevanjih za hitrejši gospodarski razvoj in še o marsičem.

Nedvomno se je Ferenc Stipkovits lotil zanimive tematike v pomembnem obdobju, vendar je ostal (to je novinarska, ne pa strokovna ocena oziroma mnenje) nekoliko preveč na površju. Morda je ravnal tako hote, in sicer naj si zaključke poišče

bralec sam, recimo o že omenjenem popisu prebivalcev in podobnih primerov bi našli še več. Škoda pa bi bilo zdaj ostati pri teh podatkih in informacijah, ki izvirajo pretežno iz madžarske dokumentacije, in ne nadaljevati raziskovanja tega in poznejših obdobj. Kajti tudi petdeseta leta niso bila naklonjena porabskim Slovencev, v tem času so izselli v različne madžarske kraje številne slovenske družine, nekatere se nikoli več niso vrnile na svoje domove. Poleg nekaterih slovenskih avtorjev sta o tem pisala doktorica Renata Mejak in Rudi Čačinovič.

S knjigami, kot je Stipkovitseva, se počasi sestavlja mozaik porabske preteklosti, zato njen izid lahko pozdravimo. Nikakor pa ni opravičljivih toliko tehničnih tiskarskih napak, kot jih je v slovenskem tekstu, za kar pa ne nosi krivde prevajalka (mag. Elizabeta Bernjak) marveč malomarna tiskarna.

V PRID SLOVENSKIM UČITELJEM

Rada bi se odzvala na nekatere ugotovitve članka Narodnostno šolstvo v Porabju v luči novega zakona o narodnostih na Madžarskem. (Köznevelés 1/1994) Avtorica članka je dr. Elizabeta Bernjak, lektorica Katedre za slovenski jezik in književnost na Visoki pedagoški šoli v Sombotelu.

Spoštovana gospa dr. Bernjak!

Oprostite mi, da si drzнем napisati mnenje o vašem prispevku ter ugovarjati nekaterim ugotovitvam, saj ste bili moja profesorica slovenske književnosti in sem vas občudovala zaradi vašega znanja, zaradi obvladanja več jezikov itd.

Ko sem prebrala vaš članek, sem pogledala najprej v lastno ogledalo, potem pa - simbolično - v ogledalo mojega desetletnega šolskega delovanja. Postavila sem si vprašanje, ali smo porabski učitelji zares taki, kot smo po vašem. Ne, jaz si upam trditi, da ne! (Vsaj ne vsi.) Zato bi vas rada seznanila z lastnimi izkušnjami ter napisala nekaj stvari v prid porabskim učiteljem, kljub temu da me niso zaposlili in ničesar ne vedo o tem.

V prispevku pišete "... da imajo otroci v Porabju možnost, da se izražajo pri dvojezičnem slovensko-madžarskem pouku, če šola razpolaga z ustreznim kadrom na predmetni stopnji za poučevanje predmetov v obeh jezikih. Ker pa takih kadrov ni dovolj, se porabski učenci izražajo pri strokovnih predmetih samo v madžarskem jeziku.

Problem predstavlja tudi jezikovna usposobljenost učiteljev slovenskega jezika, ki vse manj pozornosti polagajo na jezikovno ra-

bo, kakor tudi na pomen porabskega govora. Zato se dogaja, da slovenski starši vpisujejo svoje otroke v enojezično madžarsko šolo v Monoštru."

Prav imate, da je za dvojezični pouk premalo kadrov na šolah. Na gornjesejniški šoli so z dvojezičnim poukom začeli 1985. leta pri predmetih zgodovina in glasbeni pouk (slovensko-madžarsko), spoznavanje narave in okolja (slovensko-madžarsko in nemško-madžarsko).

Zgodovino in spoznavanje narave sta začela poučevati učitelja, ki sta študij končala na fakulteti v Ljubljani. Tako morata biti jezikovno usposobljena, saj sta profesorja slovenščine pa tudi zgodovine oziroma biologije. Glasbeno vzgojo je poučevala ena najboljših učiteljic, ki precej dobro obvlada slovenski jezik, tako knjižnega kot porabski govor.

Spoštujem njihovo delo, ker so začeli brez izkušenj. Pomoč so dobivali le od lendavske šole, kjer to delo poteka na visoki ravni že petindvajset let. V tistih letih je še večina slovenskih otrok dobro govorila narečje, toda danes, ko govorijo v vsakem razredu le trije, štirje slovensko, je dvojezični pouk skorajda nemogoče izvesti.

Sicer se pa učitelji trudimo, da bi naši otroci čim boljše obvladali knjižni jezik in seveda tudi porab-

ščino. Ta cilj smo si zastavili pri pouku slovenskega jezika kot učnega predmeta. Moramo uvideti, da to delo zahteva od vsakega dobro pripravljenost, permanentno samoizobraževanje ter diferencirano delo v razredu.

Napisali ste tudi, da "... je treba v prvi vrsti spremeniti učne načrte za slovenski jezik in književno vzgojo pa tudi za zgodovino, kamor je potrebno vključiti učne enote o zgodovini narodnosti in matice.

Enake spremembe naj bi zadevale tudi učne načrte za zemljepis."

Zadnji učni načrt za slovenski jezik je izšel 1976. leta. Med tem časom so pa učbenike večkrat zamenjali. Vprašanje je le to, kako so se dali sestaviti novi učbeniki brez ustreznega učnega načrta. Zato se je lahko zgodilo to, da so zadnji, 1992. leta izdani učbeniki prezahtevni za porabske učence.

To pomeni, da je učitelj velikokrat prepuščen sam sebi pri izbiri snovi. Veliko dodatnega dela zahteva iskanje primerne gradiva iz ustreznega slovenskega časopisa (Ciciban, PIL itd.). Pri tem nam veliko pomaga gospa svetovalka Valerija Perger iz Slovenije. Poskrbela je za razne praktične in koristne učbenike, priločnike in druge knjige, izdane v Sloveniji. Tako vsi učitelji rabimo dva odlična učbe-

nika z naslovom: Učimo se slovenščino in Veselo v slovenščino. Posveča veliko pozornosti tudi našemu izobraževanju. Vestno in potrpežljivo sodeluje z nami. Pod njenim vodstvom sestavljamo nekateri učitelji novi učni načrt za slovenski jezik, upoštevajoč izkušnje ter današnjo jezikovno situacijo v Porabju.

Kar me je najbolj prizadelo, sta bila naslednja stavka: "Problem predstavlja tudi jezikovna usposobljenost učiteljev slovenskega jezika, ki vse manj pozornosti polagajo na jezikovno rabo, kakor tudi na pomen porabskega govora. Zato se dogaja, da slovenski starši vpisujejo svoje otroke v enojezično madžarsko šolo v Monoštru."

Ta splošna ugotovitev po mojem vseeno ne velja za vse porabske učitelje, posebno ne za tiste, ki dobro govorijo tudi knjižni jezik, ker se ukvarjajo z jezikom več desetletij. Med nami so tudi taki, ki pišejo učbenike za slovenski jezik, zbirajo porabske pravljice, vodijo kulturno-umetniške skupine itd. Vsi se zavedamo, da delamo jezikovne napake v knjižnem jeziku, posebno mi, ki smo študirali ob delu na Katedri za slovenščino v Sombotelu, kjer ste nas poučevali tudi vi. Šibkost naše jezikovne usposobljenosti čutimo vsak dan, ko se pripravljamo na pouk.

Kaj pomeni biti porabski učitelj? (Vsaj zame)

Na eni strani se vestno pripravljati na pouk. Vsak dan pregledujem jezikovna pravila, razširjam svoj besedni zaklad. Pri obravnavi snovi se poslužujem tudi narečja, da bi s tem dokazala svojim učencem, da sta porabsčina in knjižni jezik zvrsti istega jezika. Na drugi strani se v

prostem času ukvarjam s slovensko in porabsko kulturo; pripravljam otroke na različna tekmovanja, zbiram porabske običaje in jih postavljam na oder, vodim lutkovno skupino, učimo se igre v narečju ali v knjižnem jeziku, pripravljam otroke na vaše prireditve ali nastope po Sloveniji itd.

In da ne bi govorila le o sebi, naj napišem, da drugi učitelji vodijo pevske zборе ali folkloro. Nekateri pripravljajo vaše prireditve itd. Torej vaša vseplošna ugotovitev ni prizadela - po mojem - le mene. Prav gotovo so pa med nami tudi taki, za katere veljajo vaše ugotovitve.

Nikakor se pa ne strinjam s tem, da bi nekateri starši zaradi nas, **slovenskih** učiteljev, vpisovali svoje otroke v enojezično madžarsko šolo v Monoštru. Vzroki so nekje drugje. Toda to je lahko snov drugega prispevka. Sicer so pa vrata porabskih šol odprta za vsakega. Dolga leta sprejemamo novinarje, domače in slovenske obiskovalce. Seznanjamo jih z resničnimi problemi in realnimi rezultati. Tudi Vam, ga. Bernjakova, so vrata vseh šol na stežaj odprta, a je že nekaj let od tega, ko ste nas nazadnje obiskali.

Spoštovana gospa dr. Bernjak!

Moram priznati, da je vaše pisanje vplivalo name zelo negativno. V šoli zmeraj rečemo, da je za dobro delo učenec potrebna prava motivacija. Motivacije smo potrebni tudi sami porabski učitelji. Vaš prispevek je tudi motivacija, toda prej negativna kot pozitivna. Vsaj zame.

Klara Fodor
porabska učiteljica, OŠ
Gornji Senik

MESIJA

V naslednjem odlomku povzema Sibila na kratko dogodke iz Nove zaveze in jih okraši s folklornimi elementi: iz drevesa, ki je položeno čez potok Cedron, bodo naredili Kristusov križ - Kristus ob svojem vstajenju vzame s sabo Abrahama in druge očake iz limba (predpekla) v nebesa - skrinjo zaveze odnesejo v Rim.

Znás, o velki krao, da (je) eto mészto okoli Jeruzsálema szvéto narodi. Ino de velike csüde csinio, i od lüsztvá szvojegá Országa zá szvoje zádosztá csinenye med zpoznáni i za szvoj návuk brittkov szmártyov na krizs oszjoen boude. Znás, o krao, ka prek potoká Cedron edno drevo lezsj. Sz tisztoza drevá Mesiási krizs naprávijo i na tiszto on merje. Po nyegovoi szmrti de doszta Wárasof i meszt za szvéto imenüváo i dosztá dobri del gozpodná bodejo csinili.

Kálvárszki brejg bode szvéti ár na tiszto breigi de Mesiás goszpoudnomi Bougi szvoj zsitek gori Aldüvo. Zvelicsáni bou do tiszti lüdjé, steri vu tiszto caiti zsviteli i vörvali bodo, ka sze vu tiszti dnévaj zgodí, gda de Mesiás szmrtjov Wöjuvao ino tiszti, steri návuk Mesiása gorik vze-mejo. Dosztá ji bode mánráno i szilnov szmrtjov za imé Mesiása tarpéli bodo. Tiszti dobijo Korono Blájzsensztvá i zvelicsánye zádobjio."

Čudežne dogodke ob Kristusovi smrti pripoveduje Sibila po evangeliju sv. Mateja (Mt 27,51-52): "In glej, zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal, zemlja se je stresla, skale so se razpočile, grobovi so se odprli in mnogo teles svetnikov, ki so bili zaspali, je vstalo."

"Tisztoza czajta bi jaz zseleila zsvéti ino viditi ka sze vu Jeruzsálemi

godí. Ár de sze velika csüda goszpodna godila, kak je od zacsétka szvejta nej bilo i tiszte velike Dugovanya, stere do sze pri szmrti Mesiása godila. Vu tiszto czajti Szuncezcsémei, Meiszczeszsvétloszti ne dá, plamine do pokale i dosztá z grobov gorik sztáne Mrtvi teila."

Sibila v svojem pripovedovanju meša dogodke ob Kristusovem vstajenju in ob sodnem dnevu. Po izročilu čakajo očaki (Abraham, Izak, Jakob) v limbu (predpeklu, na "robu nebes") na sodni dan. Po Sibili pa očaki že ob Kristusovem vstajenju pridejo v nebesa. Po Svetem pismu ni Mesiija tisti, ki premaga hudiča, ampak neki angel, ki ga za tisoč let pribije na verigo: "In videl sem angela, ki ga za tisoč let pribije na verigo: "In videl sem angela, prihajajočega z neba, ki je imel ključ k breznu in veliko verigo v svoji roki. In premagal je zmaja, staro kačo, ki je hudič in satan ter ga zvezal za tisoč let." (Raz 20,1-2).

I Sibila právi: Vu tiszto czajti nede Pitáni dn, nego szamo dosztá teila od mrtvi gori sztáne. Naimre tiszti, sterim je Boug obecsao, ka on Mesiásá na szveit posle, kak je on obecsao Ábrahami in drugim szvétim ocsákóm, steri szo vu kmiczi limbuse csakali Mesiása. Tiszti od mrtvi gori sztánejo i z-Mesiásom do vrat pekla do sli, gde Mesiás tiszte steri vu kmiczi csákajo odküpi i vragá na doszta leit na lancz prikové i nyemi moucs vzeme. Gda sze tou zgodí, téda on szvéte Ocsáke odicseno vö z limbuse pelá k tronosi szvoje zmozsnoszti, gdé veszélje i zvelicsánye zádobjio."

"Szvéta poszouda, skrinja mira bozsega" je skrinja božje zaveze. Skrinjo je dal - po Gospodovem na-

vodilu - izdelati Mojzes, v njo pa je položil dve kamniti tabli z zapovedmi. (Ex 25,8 sl.) Skrinjo zaveze so Izraelovi sinovi vedno nosili s sabo. Ko je bila prenesena v Davidovo mesto, je postal Jeruzalem "sveto mesto", verska in politična prestolnica izvoljenega ljudstva. V Salomonovem templju so jo imeli v svetišču, za zavesami. Po izročilu je skrita v nekem brlogu in se najde le na sodni dan. Tako je tudi v Svetem pismu, ko zatrobi sedmi angel: "Tedaj se je odprlo božje svetišče v nebesih: in videla se je skrinja njegove zaveze v njegovem svetišču ..." (Raz 11, 19). Ni prišla torej v Rim, kakor pripoveduje Sibila.

"Po szmrti Mesiása pride na Jeruzsálema kastiga Bozsá, tak da sze Váras porobi i nanikoi pride i tvojá szvéte poszouda, skrinja Mira bozsega, stereo szi tij vu czérkev szpravo, tiszto vu Rim odneszého i tám do konczá szvetá osztáne. I Rim bode Fundament Mesiása imenüvái i Jeruzsálema pride vu oblászto poganov i poganje do szvéta meiszta bole vu méri drszali, kak lüsztvó izráelszko. Ino do ná tau vörvali, ka je Mesiás eden velki prorok büo, steri je od Bogá na zemlou poszláni. Za toga volo do oni nyegov grob i druga szvéta meszta vu postenyei drszáli i návuk Mesiása de po širokom szveiti razglaseni. Doszta országov i králov té návuk gorik vzeme i za szvéto drszáli i glászili. Drugá proti tomi návuki gori sztánejo csi de mogocse vö sztirati. Boug Mesiás tou nedopiszti, ka bi edná práva vöra doli prisla, nai osztáne do koncza szveita. Zvelicsani bodo tiszti, steri vu szvojem szrczi csiszto zdrzsijo."

Marija Kozar

NAŠ NOGOMET

Od gda več nega Jugoslavije, jugoslovanske nogometne lige več tó nega. Vej smo ranč Slovenci nej dosta velali v toj indašnjoj ligi. Meli smo edno ekipo notri v njej, včasí se mogouče kakšoj za kakšo leto posrečilo notri biti, tou pa je tó vse. Gnesden so stvari čista načišne. Slovenija je sama svoja, tak ma svojo državno ligo tó. Šestnajset ekip geste, stere se za prvo mesto v državi naganjajo za labdo po zelenoj travi.

Kak povejdano, šestnajset ekip, varašov, takših malo bole vejkših pa geste pet ali šest. Tak v toj našoj ligi gestejo takše ekipe tó, ka so bole z vesnic doma, kak pa z varaša. Pa te publike tó nega tak, kak bi se šikalo za državno ligo, največ tri ali štiri jezero. Tak je Sobota tó dobila svojo ekipo, svoj nogometni čapat, stera nosi ime Mura, v prvaj ligi Slovenije. Pa ka nete mislili, ka so nej dobri. Prejšnjo leto so bili tretji pa so skur išli v Evropo, tou leto pa obečavlejo, ka do gvüšno brsali bar v pokali UEFA in tak malo pošnofali Evropo.

Tak, vidite de Sobota, stera ma kakšnih petnajset jezero lidi pa stadijon za štiri jezero ljubitelov nogometá, čakala, ka prijde k njeni Muri na tekmo kakšen velki klub, steri telko navijačov s sebov prpela, kak jih glij na stadijon leko postaviš. Ali tou je sploj nej važno, glavno je tou, ka mo mi v Evropi. Ške bole pa se mi vjdi druga misel, Evropa de prišla k nam in de prajla, probali ste, več sreče drgouč.

Vej znam, ka do mi marsišteri zamerili, ka tak lagvo pijšen od sobočkoga nogometá, dapa meni je tou vsefküper tak smejšno, ka si nimen pomagati. Za vsakšin küjklon se po Soboti zgüčavlejo samo ške od liblenoga nogometá. Vej je rejsan, ka trbej počakati do tistoga, ka se rejsan tou zgodí, ka do začali brsati vküper z ovimi boukšimi pa te valiti ali pa kritizejati. Ali tū pa tan po TV poglednen tej naš nogomet, pa gda poglednen kakšoga drugoga, nekak nimen vrvati, ka naš kaj dosta vala.

Zatok, ka je zaj tou fejest popularno, se zgučavati o nogometi, zaj te moja tašča Regina, trno čedna ženska, o nogometi že malo tó poumni. Zna, ka se ne sme špilati z rokou pa ka če škejš gvinati, ne smejš zgibiti. Zna tou tó, ka je vsikši čaren moški na igrišči, ka fújčko ma v ustaj, najvejša svinja, pa zna tou tó, ka tiste, ka so nej naši, trbej po nogaj zbrsati.

Ge pa pravin tak, če že majo telko pejnecov tej naši fuzbaleri, naj si vsikši küpi svojo labdo. Te se več nedo vsi ploudili za edno.

MIKI

OD SLOVENIJE..

SPORAZUM O ZRAČNEM PROMETU

Delegaciji Slovenije in Hrvaške sta na Otočcu uskladili in parafirali besedilo sporazuma o rednem zračnem prometu med državama. Sporazum je pravna osnova za redni letalski promet med državama.

VIŠJE CENE

Cene izdelkov v skupini blaga so prispevale k rasti cen življenjskih potrebščin v marcu. Povišale so se za 1,7 odstotka. Najbolj so se podražili hrana, tobak in pijače, obutev in obleka ter kultura.

PODELILI PLEČNIKOVA ODLIČJA

V Narodni galeriji v Ljubljani so iz Sklada arhitekta Jožeta Plečnika podelili odličja za letošnje leto. Plečnikovo medaljo so prejeli prof. Dušan Ogrin za knjigo Vrtina umetnost sveta in arhitekta Vesna in Matej Volzlič za ureditev talnih površin Cankarjevega nabrežja v Ljubljani.

SREČANJE SOCIOLOGOV

V Portorožu so se srečali slovenski sociologi. Tema plenarne razprave je bila Slovenija med evropskim centrom in periferijo. Pogovarjali so se tudi o prihodnosti avtonomnega povezovanja v prostoru, družini v Sloveniji, sindikatih in nekorporativizmu ter o identiteti sociologije na trgu.

DAN UPORA PROTI OKUPATORJU IN PRVI MAJ

Ob praznikih, dnevu upora proti okupatorju in prvem maju, so v več slovenskih mestih pripravili prireditve in spominske slovesnosti. Osrednja slovesnost je bila seveda v Ljubljani.

Radio? Radi!

Pred 15-imi leti je generalni sekretar Demokratske zveze južnih Slovanov na Madžarskem Mišo Mandič pito Marijo Kozar pa mene, če bi mela volau pripravlati slovenski program na györskem radioni. Duplansko sva bila vesela zvolo te mogaučnosti. Prvo: nej dolgo sva prišla domau s petlejtznoga študija na ljubljanski univerzi, gde sva skončala svoje šaule, pa sam eške samo ge daubo slizbo (Kak vogrski novinar pri vogrskaj novinaj Vas Nče!) Po drugom tali: strašno sva se radiuala, ka mo v našoj rejči leko gučali pa spejali po radioni. Tistoga ipa smo samo en mali kotichek meli v slovenščini v Narodnaj novinaj.

Istina, ka 15 minut vsikši drugi keden nej dosta bilau, depa nika don. S trno velkov volauv sva začnila tau delo. Na paperi je najprva bila honorarna urednica Marija Kozar. Dali so nam eden stari magnetofon, pa s tistim sva začnila oditi po našaj vesnicaj. Ena paut iz Sombotela - gde smo od tistoga mau doma - na Verico pa Ritkarovce s cugom pa busom je buma en cejli den trpejla. Tau je tridno delo bilau, depa se je splačalo. Dosta cajta smo bili s porabskimi, slovenskimi lidami. Dosta vse smo si leko zbrali za naš, kak mišin rep kratek slovenski radijski program.

Na začetki smo v velkoj nevoli bili, ka smo muziko to nej trnok meli. Vse svoje gramofonske plošče, štere sva si kipivala v Ljubljani kak študenta, sva znosila v študio. Leko si broдите, ka sva je v 15 lejtaj vse to sfundala. Baja je bila, ka smo meli zveksoga samo narodno zabavno muziko: Avsenike, Slaka, Kovače pa takše, štere našo liustvo ra-

BI RADI RADIO?

do má, depa včasi pa bi don z veseldjom poslušali kaj domanjoga to. Drugo mi nej ostalo, ka kak pravi harmonikarski amater, šteri se je sam od seba fciuu nika igrati na fude, sam si ene sposaudo od vogrskogga novinarskoga prijatela, doj seu pred mikrofon, pa začno štrlnckati. (Sirmaučki poslušalci, kakše kaštige vse so je dosegle! No, za eno ali dve leti sam te tau mojo zbirko porabski pesmi lepau doj z magnetofona zbriso. Padarge pravijo, ka od tistoga mau prej več nega telko Porab-

vogrski, ka s pau vorno oddajo sam don nej mogo en cejli keden peckati.

Brez nostalgije morem povedati, té naš slovenski radijski program sam s trno velkim veseldjom, da ne pravim, s preveč velko liubeznijo vküper postavlo. Zato, ka sam viudo, ka ga naši lidgé vsigder bole radi poslušajo. Če rejsan, so nam sprvoga ništarni nej steli zavipati. Kak če bi se nika bodjali. Kak če bi mislili, ka smo mi nikši "Titovi špijoni". Gda so za en cajt videli, ka mi nika drugo neškemo, liki samo tau, ka

Gospod Milan Kučan daje izjavo slovenski oddaji na Radiu Györ

Foto: Filip Matko

cov, šteri bi se taužili, ka je strašno vije bolijo.)

Na začetki se je Marija vsakšo paut mogla v 100 kilometarov dalečnji Györ pelati, gde so vküper postavili program. (Györ je povejmo od Gorenjoga Sinika več kak 200 kilometarov daleč.) 1981-oga leta sam te uredniško delo ge prejk vzou. Te že vsikši keden 15 minut, od 1984-oga pa 30 minut. Ge sam več nej biu honorarni delavec, liki sem biu v službi pri Madžarskom radioni, kam je valou Györski študio to. Mojo delo je malo skor takšo bilau, kak koratovo življenje: en cajt v mlaki pod vodauv, drugo paut pa vanej na lufti. Zdj sam delo vogrskoga programe, zdaj slovenske. Na žalost, dosta več sam mogo delati

naj bi se leko v našoj maternoj rejči pogučavali, pa poslušali naše mille pa vesele pesmi, te so mčrni gratali. Dosta ji je bilau takši, šteri so za našoga programa volo nej k kejsnoj, velkoj meši šli, liki na rano. Takšoga poslušalca smo to meli, šteri je materi, gda sta šla v cerkev, "zlažo" (no, tau do urednikom slovenske oddaje v pekli to cuj drugam grejam štelii!), ka je prej nika doma pozabo, samo da nas leko do konca posliša. Dvej velki kišti puno pisme pa karte mam od naši vorni poslušalcov.

No, meli smo lagve gneve to. Zato, ka smo se v tistaj, lejpaj partijskaj cajtaj viupali bole kritično to gučati, so nas tu pa tam gorzglasili: na ministerstvi,

na partiji, na radioni. Gda je na Gorenjom Siniki brv več kednauv ali mejsecov v potauki ležala, liustvo pa je moglo nutri v potok, potistom pa vökoracati, smo večkrat kritizirali dolensinčarsko občino, te so nas pa zdravan na borovijo steli vlejšti. Baug jim odpüsti! (Viupam, ka tau do mi pa v pekli med moje dobre dele štelii. Kritiziranje to, pa odpüščenjé to.)

Prva vekša nevola z našo slovensko oddajo se je te zgodila, gda so s paul edenajste na pau deseto prej djali naš cajt. (Te so dosta mejstaj meše!) S tem smo zgibili nej malo poslušalcov. Eške vekša baja pa se je zgodila, ka so nam 1992-oga leta vkraj vzeli srednji val. (Nej samo slovenski oddaji, liki cejlomi regionalnomi študioni Györ). Lidgé v Porabji pa nemajo takše radione, na šteraj bi biu takzvani vzhodni UKV (66-74 Mhz-ov). Zdj nas dosta menje ljudi posliša, kak prva. Vujznili smo se, kak Talanin pes, gda je led djo, pa je mislo, ka žujco gej.

Po političnaj spremembaj smo mislili, ka de vsigder baukše, dosta več cajta dobimo na radioni ptt. Madžari v Pomurji majo na den več vör radijskoga sporeda, nam so pa eške z naše pau vöre pet minut (!) to vkradnili. Zdj mam 25 minut. Na keden! ... Že smo lepau nutri navčili našoga 13 lejta staroga sina, Dušana to, šteri že od tretjoga leta mau slovenski pripovejda svoje verse, pripovejsti za mlajše. Družinski radio, ka ga ena družina pripravla.

Samo naj naslednje ne de ovak to družinski radio. Takši, šteroga samo ena družina posliša!

RADI BI RADIO!!!

Francek

DVERA ZASÜNI, IZ DJÜMLA PA VZEMI SRP

Etak so Margiti Sepeši prajli pred dosti lejtami v Sakalauvci njena tašča, gda so se pripravljali na žetvo. Margita je rodjena z Gorenjoga Senika, 1957. leta, 19 lejt stara je prišla za snejo v Sakalauvce. Ka so njej tisti den tašča skomenđeráli, je nej dosta razmejla, samo gda si je malo premišlavalala, je vönajšla, ka ščejo mati. Tau se je pa zatok leko zgodilo, ka porabski Slovenci - kakoli nas je malo - kelko vesi, telko fele gočimo. No, tau zatok ne znamenuje, da bi se nej razmeli. Tau samo tau znamenuje, da od vesi do vesi nistarne reči ovak pravimo.

Margito Sepeši sem gorpoiskala v Sakalauvci v njenoj lepoj iži, gde je na gnes že samo sama. Ona je v tom rami "držina". Vsi njeni so odišli. Največ ji je navöke odišlo. Ednoga sina ma, on žive v Monöstri s svojo držino. Mož, tašča, tri mesece star mali popej so go navöke povrgli. Kak šegau mamu prajti, eden človek dosta more zadobiti pa partrpati. Margiti je tau zadosta dano bilau. Živeti je pa mujs tadala. Margita vse napravi za tau, aj bi se z dobrim srcem spominjala na svoje, dapa žive svoj žitek tadala.

Margita, guči mi nika od svoje mladosti. Kak je bilau na Gorenjom Seniki tačas si nej prišla v Sakalauvce?

"Z moje generacije bi sploj doste lüdi leko tak začnilo svojo "zgodovino", kak mo ti prpovejčala. Pa itak. Tak mislim, ta zgodba je moja. Tak je bilau, ka sam se narodila v velko držino. Med sedmimi mlajši sam bila tretja, pa če tau tū vcuj zračunaš, ka sam se 1938. leta narodila, te moreš znati, ka me je čakalo. Sploj pa zatok, ka so se za menov eške štirge mlajši narodili. Gda sam vösprajla osem klavov, sam v Sombotel prišla v srednjo šaulo. Samo edno leto sam vösprajla, zatok, ka sam betežna gratala. Gda sam ozdravila, najstarejši brat je k sodakom üšo, oča v špitala, etak - doma so eške mali mlajši bili - so name nej mogli šolarivati. Etak sam üšla na granico delat, kak dosti moji vrstnikov."

Kak je tistoga reda šlau na Gorenjom Seniki?

"Tau ranč ne spominjaj. Strašna lejta so bila. Kak deca smo se vsakši den na tau pre-

büdili, ka smo čüli, da so toga ali tistoga odpelali z vesi. Tak na üro je šlau, ka so pri našoj iži steli pregraditi ves, nas so pa steli v mlin pelati, ka bi tam meli dom. Ves je na srečo prauto stanila. Mi smo na granici delali, flanco smo sadili, tisto je rosag plačo. Tau je vse za granice volo bilau. Kakoli se

je godilo, mi smo tam veselo delali, smo spejvali. Ge sam tam spoznala lejepe slovenske pesmi, ka so dekile spejvale. Nigdar ne pozabim Pekovsko Ano pa Žužkino Micko, kak sta strašno lepo spejvale."

Gnesden si članica pevškega zbora na Gorenjom Seniki. Rada spejvaš?

"Sploj-sploj rada. Eške sam v šaulo ojdla, gda sam bila članica šolskoga pevškoga zbora, istina ka smo tistoga reda najbolje vogrski mogli spejvati. Najlepšo mi je bilau, ka sam kak šaularca v cerkvi leko spejvala. Gospod Kühar so nas tista lejta vküppostavili, gda so kantora vözapovedli iz cerkvi. Mi, šaulska deca smo vsakši den šli v cerkev popejvat. Ne morem povedati, kakšo veselje je tau bilau nam."

Prajla si, ka si mogla sombotelsko šaulo tam njati zavolo slüža. Samo si na granici delala ali indrik tū?

"Na granici sam par mejsecov delala. Po tistim sam prišla v kosino fabriko v Varaš. Tam sam delala do penzije. Tam sem spoznala svojga moža. Njega sam že pred 12. lejtami zgübila."

Kosino fabriko dobro poznam pa znam, ka se je tam težko delalo, ka je nej ranč za ženske. Ka si ti tam delala?

"Na mašinaj sam delala, z železom sam delala. Istina je, ka je tau delo nej trnok za

žensko. Nišče pa bole ne zna, kak ti, ka si ranč tak delala v takšoj mesti kak ge, samo nej tak dolgo. Kakoli žmetno je bilau mojo delo, ge sam vödržala. Naša generacija je že takša."

Margita, kak si pa tuj v Sakalauvci živelala? Tū si tū spejvala?

"Tak ti morem povedati, ka sam ge tuj - kak sam priliko mejla - pri vsakšoj deli vcuj bila, gde se je kaj godilo. Dugo sam spejvala v cerkvi, vsepovsedik sem navzauča bila, če so kaj napravili v vesi. Za me je sploj lepau bilau, gda smo imeli tekmovanje (verseny) v popejvanju. Te smo se tū v vesi vsi genili, steri smo radi meli pesem. Tisto je lepau bilau. Ali pa, gda smo ojdli v Köszeg s Časar Ferinom pa z Margito Makoš."

Tebe vsakši tak pozna, ka si vesela ženska. Kak ti sama sebe ceniš?

"Že sem ti povejčla, ka sam ojdla v Somboteli v srednjo šaulo. Tam sam tū nej med tistimi bila, stere so dobre, tije dekile bile. Nigdar ne pozabim, gda smo iz internata

nika dobroga. Etak je pa štraf sploj "sletek" biu. No, tau veselje eške gnes v sebi nosim. Tak mislim, svoje britke minute, ka sam doživela, bi ovak nej mogla skauz sprajti."

Si članica gorenjoseničkoga pevškoga zbora. Zakojs se trüdiš vsakši petek iz Sakalauvec do Gorenjoga Senika na probe pa na nastaupe?

"Strašno se mi vidi. Če se včasim rejsan žmetno navčimo nistarne pesmi, dapa gda se pa navčimo, te več tisto nigdar od nas ne vzeme nikša mauč nej. Takše pesmi je pa vsakši den več. Nejga lepšoga na svejti."

Ovak kaj tū odiš na Gorenji Senik? Kak se tam čütiš?

"Dosta odim na Gorenji Senik. Tam mi živelala dva brata pa dve sestri. Zvün nji me eške gnesden vsakši pozna pa pozdravla. Vekšo veselje človek ne more sebi želeti."

Če bi zdaj mlada postanila, pa bi ti znauva trbelo začniti, ka bi napravjala?

"Nika dosta ovak nej, kak sam napravjala. Dobro bi bilau,

Ženske pevke I. 1972

vnoči vöodskočili, šli smo črešnje kradnit. Nej smo lepše napravje te tū nej, gda smo vpamet zele, ka v sausedni zidini apatice gestejo. Vnoči smo vkradnile njigvi gvant (obleko), smo se gor oblečale za apatice pa smo tak po ganiki lejtale. Za tau moraš nikši korajž meti. Mene je tau nej falilo, kakoli ka smo štraf tū dobile za tau, zatok, ka so nas napazili. Nam, veselim deklam je tau tū nika nej bilau. Štraf je biu tau, ka smo mogle v künji krupline lüpati. Dapa te smo tū nej dobre ostanile. Na eden minut, če so vkraj poglednili, smo že vkradnile

če bi se leko včila, kak so že meli priliko moji bratovge pa sestre, ovak sam pa bila zadovolna z zakonom, z lüstvon v Sakalauvci. Vcuj sam se vzela k njigvom guči. Zdjaj že vejm, ka je djümla škedenj, srp pa kosica. Tau je istina, ka če bi leko znauve začnila, trplenje, ka sam skauz üšla, bi leko vöostalo. Itak tak mislim, s tejm vred je lejpo bilau pa je lejpo, kakoli je sam biti nej léko. Ranč zatok rada mam svojo drugo držino, pevski zbor pa svoje dobre lüdi."

I. Barber

... DO MADŽARSKE

KDO JE NAJBOLJ (NAJMANJ) POPULAREN MED MADŽARSKIMI POLITIKI?

Po podatkih Sonda Ipsos-a je v zadnjem času malo sprememb na lestvici popularnih politikov. Po raziskavah iz konca aprila je najbolj priljubljen politik še zmeraj predsednik države Árpád Göncz. Njemu sledita Gyula Horn, predsednik socialistov (nekdanji zunanji minister Madžarske) ter Gábor Fodor, nekoč znani politik mladih demokratov, trenutno neodvisni poslanski kandidat s podporo stranke Svobodni demokrati. Na četrtem mestu je Gábor Kuncze, ministrski kandidat svobodnih demokratov, ki je v zadnjih nekaj tednih zelo uspešno napredoval po lestvici.

Najmanj priljubljeni politiki so Gyula Thürmer, predsednik marksistične Delavske stranke, István Csúrk, voditelj stranke Madžarsko življenje in resnica ter József Torgyán, predsednik malih posestnikov.

KOLIKO BREZPOSELNIH JE PRI NAS?

Po uradnih podatkih je na Madžarskem 617 tisoč brezposelnih, ki so v evidenci Urada za zaposlovanje. Predstavnik socialistov je pred kratkim izjavil, da je ta številka približno 1.200 tisoč, kajti v evidenci urada so le tisti, ki dobivajo od urada podporo za brezposelne. Približno 300 tisoč je takih, ki te podpore ne dobivajo več, temveč dobivajo socialno pomoč od občin.

Približno 250 tisoč je pa takih, ki nikoli niso bili zaposleni.

SREČANJE MANJŠINSKIH RECITATORJEV

30. aprila so priredili v Vácrátótu, vasi blizu Budimpešte, tekmovalje manjšinskih učencev v recitiranju. Tekmovalje je razpisal oddelek za kulturo Narodnostnega inštituta. Slovence so predstavljali učenci z Gornjega Senika in Monoštra.

MRAVLJETOV PODVIG

Slovenska smučarska sezona se je letos končala tragično. Potem ko se je vračala iz Maribora, kjer so se na smučarskem plesu umetniki belih strmin poslavljali od uspešne "bronašte" sezone, je 19-letna Lea Ribarič s svojim Renaultom zaradi prevelike hitrosti zletela s ceste. Mlada Škofjeločanka ni bilo več pomoči, lažje pa se je ranila tudi njena kolegica iz reprezentance Mojca Suhadolc.

Lea Ribarič, mlada obeštavna smukačica in super-slamistka, je imela v tej sezoni že veliko smole, saj zaradi poškodbe, ki jo je staknila lani decembra na državnem prvenstvu na Kravvcu, ni mogla nastopati na tekmovanjih. Črna serija slovenskih smučarjev se tako nadaljuje. Pred leti se je v prometni nesreči smrtno poškodoval Jože Kuralt, Rok Petrovič, uspešen slalomist, ki je že končal kariero, se je smrtno ponesrečil pri potapljanju, lani pa je srce odpovedalo uspešnemu trenerju Alešu Gartnerju.

Toliko o žalostnih rečeh. Beseda dve o aktualnem v slovenskem športu. Ker smo prejšnjič nekaj več pisali o gimnastiki, tokrat začnimo z vestjo iz Brisbane v Avstraliji. 20 let po Miru Cerarju je Aljažu Peganu uspelo, da se je kot prvi slovenski telovadec uvrstil v enega od finalnih nastopov na svetovnih prvenstvih. Po predtekmovanju je bil celo na prvem mestu, v finalu tekmovanja na drogu pa je končal na 6. mestu. Kot kaže, je teža trenutka opravila svoje.

Mladi Ljubljančan je brezhibno izvedel svojo izvirno prvino na tem orodju, nato pa se je nekoliko zmedel in izpustil kombinacijo zaporednih spustov, pa tudi seskok mu ni najbolje uspel, tako da so sanje o medalji splavale po vodi. Kljub temu pa je že ta uvrstitev velik uspeh in lahko upamo, da se slovenska gimnastika počasi in vztrajno vrača na pozicije, ki jih je imela v času Štuklja ali

Cerarja.

Ste že kdaj slišali za ultramaraton? To je maraton in še veliko več, saj gre za ekstremno dolge razdalje in hkrati napore, ki potiskajo meje človeške vzdržljivosti v neslutene razsežnosti. Začetek te discipline sega v daljno leto 1874, ko so v Angliji organizirali prvi šestdnevni tek. Kljub svoji ekstremnosti se je ultramaraton z leti vsebolj uveljavljal in danes lahko govorimo že o pravi poplavi ultramaratonskih tekov, predvsem v Evropi, ZDA in Avstraliji.

Eden uspešnejših svetovnih ultramaratoncev je tu-

di 40-letni Dušan Mravlje iz Kranja, ki je med drugim zmagal v Avstraliji na najdaljšem cestnem teku na svetu, na 1016 kilometrov dolgi progi od Sydneya do Melbourn. Prvo mesto je osvojil tudi na evropskem pokalu v teku na 24 ur in na najdaljšem enodnevnem teku, 254 kilometrov od Cagliarija do Sasarija.

Dušan Mravlje je pričel teči sorazmerno pozno, pred 15. leti pri vojakih, po-

tem ko je končal študij strojništva in se je zaposlil. Tek ga je čisto prevzel, tako da dnevno preteče 20-30 kilometrov in kljub temu živi normalno življenje.

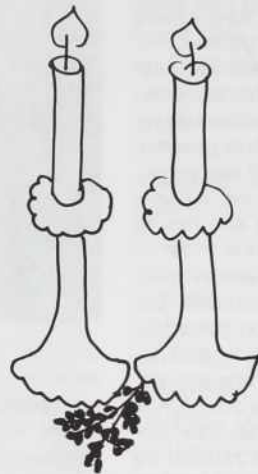
Slovenski ultramaratonc, ki že vrsto let potiska meje človekove vzdržljivosti do neslutene razsežnosti, se je torej uveljavil na najtežjih tekih po svetu in v Evropi. Lani je uspel preteči Slovenijo po dolgem in po čez, zdaj pa se je lotil novega izziva. 27. aprila je začel s 1100-kilometrskim tekom ob mejah Slovenije. Štartal je v Dobovi (kjer naj bi bil tudi cilj, in sicer 8. maja), pot ga je potem vodila do Prekmurja, ob avstrijski meji do Koroške, čez Kamniške planine, do Gorenjske, od tam v Novo Gorico in Portorož, potem pa preko Dolenjske in Bele krajine spet na začetek poti. Kako se je ta največji Mravljetov podvig v Sloveniji končal, pa v naslednjem Porabju.

Silva Eöry

KRANCI, ROVANCI

Kranci, Rovanci na vojske so šli,
lepi slobod od doma so vzéli,
milo zdihujejo, žalostno pojejo,
vsaki od daleč nazaj se zgledi.

Bratec prelübleni slobod je s tehom,
sestra prelüblena podaj nam roko,
fanti so pisali žalostno pismico,
oča ino mati vaš sin vam merjé.

Dvajstoga oktobra okouli pounouci,
pri njem v špitalaj svečca gori,
milo zdihujejo, žalostno pojejo,
vsaki od daleč nazaj se zgledi.

Oča i mati sta žalostniva bila,
hitro na cintor prebežala sta,
starši ta prišli so, malo zamüdli so,
vsaki na svoj stran pokleknela sta.

Gorenji Sinik
-mkm-

ČESTITAMO

Gnes je den pozdravljeni
od gospod VILKO NOVAKA
Dosta dobro njem žalejm,
srebro, zlato več, kak plejv.

Hišni vert, hišni gospodar,
ki je poglavar
vinske gore, vinske dole,
pükšo, sablo gorpotegne:
"Mer krščanski!
Valen bojdi Jezoš, Kristoš!
Valen bojdi Jezoš, Kristoš!"

S porabsko korino i pesmijo želi gospaudi Vilko Novaki za njini 85. rojstni den dosta zdravdja

UREDNIŠTVO PORABJA

Spremljajte televizijsko oddajo

SLOVENSKI UTRINKI

vsako drugo soboto ob 9.40 na
2. programu madžarske televizije

Naslednja oddaja bo
7. maja 1994

BICIKLIN PA PES

Zdaj vam vovadam, kak sam ge nesrečen.

Sploj rad se vozim z biciklinom. Pridem domau s šaule pa ze sédem na biciklin. En den vidim, ka mi je kolau cejlak dojpistilo. Razmeto sam kolau, napumpo gumi, djau sam ga v vodau. Gumi je biu prlúknjen na več mestaj.

Nejga drugo, kak kúpiti nauvoga. S padašom sva pejški šla v Slovensko ves. Gnauk se je samo en velki pes postano pred naja. Nej naja pusto tadale, lajo je, kak če bi ma mujs bilau. Ka va pa zdaj? Ne smeja va pokazati, kak se bogiva. Zatau sam naglo skočo pa zakričo. No, zdaj se je pa "vólki gospod" tak zbojo, ka je odleto pa samo od daleč lajo nazaj.

Gumi san daubo, vala Baugi. Veselo sem úšo domau. Brž sam sto prmeniti gumi. Samo, ka sam v sili s klejčami na dvaujoj mesti prlúknjo nauvi gumi. Bil sam tak čemeren nase, ka sam več nika nej mogo.

Proso sam očo, aj mi ga zakeli. On mi je pokazo, kak se tau dela.

Tak man ške gnesden dober biciklin.

Tomaž Fartek
OŠ Gornji Senik

KA JE TAU?

Kak se zové

na Gorenjon Siniki.....
na Dolenjon Siniki.....
v Ritkarovci.....
na Verici.....
v Števanovci.....
v Andovci.....
v Slovenskoj vesi.....
v Sakalauvci.....

Kak so nūcali.....

MAMICAM

Prva majska nedelja e namenjena materam. Namesto šopka cvetic jim poklanjamo šopek spisov njihovih otrok. Poslali so nam jih učenci 5. in 6. razreda OŠ Gornji Senik.

Moja mama

Moja mama se imenuje Valerija Bajzek. Stara je 37 let. Ima rjave lase in modre oči. Ni preveč visoka, prej malo okrogla.

Pri delu je zelo pridna. Ko pride domov iz službe, se malo spočije in nadaljuje z domačim delom. Po večerih rada gleda oddaje po televiziji, bere časopis, se igra in pogovarja z mano. Zelo potrpežljiva in skrbna mati je. Družinske probleme hitro in enostavno reši. Rada pomaga komurkoli. Delo jo veseli.

Imam jo zelo, zelo rada. Hvala Bogu, da mam tako mamico.

Anastazija Bajzek

Kakšna je moja mati

Moja mati je bila kmečki otrok. Samo eno leto je hodila v vrtec, preden je šla v osnovno šolo. Tam se je naučila madžarščino. Imenuje se Elizabeta Čuk. Črne lase ima in zelene oči. Dobrodušna je in tudi lepa.

Je precej visoka, zato ji obleke lepo pristojijo. Stara je 35 let. Po poklicu je šivilja.

Ima nas zelo rada. Poje z nami, se uči z nami. Kuha, peče in pospravlja.

Zelo smo ji hvaležni in ji čestitamo za materinski dan.

Hajnalka Škaper

Zakoj imam rad mamico

Ge tak mislim, ka vi to tak radi mate svojo mamo kak ge. Ge zatok

mam mamo rad, ka je ona najbola flajsna v družini. Ona pere, ona kuha, ona naredi vsakšno delo v kúnji. Gda san mali biu, ona me je ranila, ona je mejla skrp "lagvoga pojba". Te lagvi pojep sam biu ge. Dostakrat si brodim, kak bi ji leko njeno dobrauto nazaj zaslúžo.

Tomaž Fartek

Kakšna je moja mati?

Moji mami je ime Marija Gyeček. Ima črne lase in rjave oči. Zelo lepa je. Velikokrat mi pomaga pri domači nalogi, jaz ji to vrnem pri kakšnem opravku.

Zelo rada poslušá radio in gleda televizijo. Dobro kuha in peče.

Zelo rad jo imam, ker je vedno dobre volje.

Žolt Labric

Najprej je sama tema, najprej je velik nič, potlej je majcena deklica in iz nje ljubek deklíč.

Iz njega mamica zraste, a raste dolgo in mnogo let, potem pa je to kar naenkrat in jaz pridem na svet.

Iz mamice zraste mama bogvekdaj, kar nekega dne, ko še sama ne ve, da ji pada prvi sneg na lasé.

Ko jaz odrastem, raste mama počasi nazaj, dokler babica ne postane in pride z vnuki v raj.

(Tone Pavček: Kako raste mama)

PORABJE IZ OBJEKTIVA

Foto:
Sandor Roth

NIKA ZA SMEJ

ŠČIPANJE

Naša Micka inda svejta po varašaj služila pri gospaudaj. Ona je mejla posebno sobo, edno malo lüknjo. Eden zranjek gorstane pa vpamet zema, ka je vse vküpzoščipana, buje so jo prejk mele. Začne se gospej taužiti pa kaže pleče, vse vküpzoščipane. Gospa pa zdaj etak pravi: "Zdaj se taužiš. Vej včara, gda te je poštaš ščipno, te si se nej taužila."

NEJ VSEEDNO, KAK JE NAVČENI

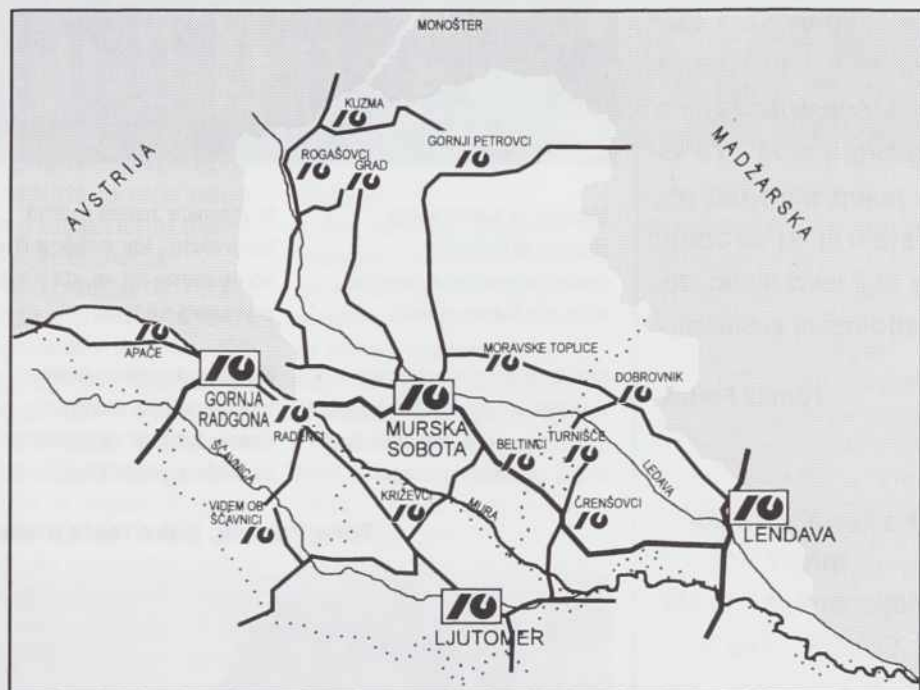
Eden človek s Pešta v Števanovce prišo svojo žlato poglednit pa malo počivat. Pri rami so meli konja. Etognauk je gazda vprego konja, Peštar se je tū gor proso na kočūj, on bi se tū malo rad pelo v Varaš. Etak de ma čajt tū bola ušo. Gda se šketa odpelati, konj za cejli svejt neške z mest tjeti. Strašno dosta ga že trucata, eške bič tū naprej pride, dapa naš konj nej naprej pa nej nazaj. Gazda zdaj etak pravi

Peštari: "Padaš, boj tak dober, staupi doj s kočūja, idi naprej k konji pa nistarne stopaje napravi z njim."

No, Peštar se doj zavleče, vcuj stane na drugoj strani k konji pa začne stapati. Čūda, konj je tū začno vlejtči kočūj. Zdaj Peštar vkraj staupi od konja, gor se zavleče na kočūj pa pita gazdana: "Kak je pa tau? Ka tau znamenūje?"

Naš gazda pa zdaj etak pravi: "Vejš, moj padaš, tau je tak, kak je konj navčeni. Pred tejn je furt eden gü nec biu vcuj prežani k njemi."

I. Barber

NAJUGODNEJŠA MENJAVA TUJE VALUTE

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4,
69000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993 se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3 zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).